

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ
Кафедра філософії та суспільно-політичних наук.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ФІЛОСОФІЯ»

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
спеціальність	для всіх спеціальностей
назва освітньої програми	Філософія
статус	обов'язкова

Краматорськ
ДДМА
2019

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія» для підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, для всіх спеціальностей , освітня програма «Філософія».

Розробники:

_____ О. П. Кваша, канд.. політ. наук, доцент.

Розглянуто і затверджено на засіданні кафедри філософії та суспільно-політичних наук, протокол № 1 від 28.08.2019 р.

Завідувач кафедри:

_____ О. П. Кваша, канд. політ. наук, доцент.

Розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради факультету економіки та менеджменту
протокол № ____ від _____

Голова Вченої ради факультету:

_____ Є.В. Мироненко, д-р техн. наук, професор

I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Актуальність вивчення дисципліни у зв'язку із завданнями професійної діяльності та навчання.

Філософія являє собою систему знань про наш світ взагалі, розкриває найголовніші закони, які панують у природі, суспільстві та в мисленні людини. Філософія формує наш світогляд, малює цільну картину всесвіту, спираючись на дослідження інших наук, а саме, таких як фізика, біологія, математика, астрономія, соціологія, політологія та ін. Взаємовідносини філософії з іншими науками дуже глибокі та плідні. Найважливіші наукові принципи – доказовість, систематичність, перевіряємість фактів та гіпотез – перш за все були сформульовані в філософії, завдяки чому саму філософію вважають наукою наук. Вона дає наукам методологію пошуку.

Зміна парадигми усього пострадянського гуманітарного знання - відмовлення від класового підходу до суспільних явищ - вимагає нового підходу і до читання курсу філософії у вузі. Канонізація марксистської філософії відіграла поганий жарт, насамперед із самою філософією, позбавивши її можливості нормально розвиватися.

Гуманізація освіти, необхідність прилучення студентів до історії світової і вітчизняної культури настійно вимагають викладання вузівського курсу філософії в історико-філософському плані. Адже філософія по праву є квінтесенцією, каркасом культури. При цьому важливо зробити акцент на світоглядному значенні філософського знання, на його смисложиттєвому змісті. Саме в цьому своєму значенні філософія впливає на свідомість самих широких мас, якщо навіть останні і не усвідомлюють цього впливу. Це ні в якому разі не принижує значення філософії як методології пізнання. Навпаки в цьому аспекті філософія становить особливий інтерес для фахівців і людей, що вирішили присвятити себе науковій діяльності.

1.2. Мета дисципліни – впровадження студентів до базової філософської проблематики, шляхом ознайомлення їх з основними філософськими школами, напрямками, фундаментальними вченнями і поглядами всесвітньо відомих філософів, що своєю діяльністю намагалися вирішити проблеми, пов'язані з пізнанням світу, буттям людини, його смислу та морально-етичного наповнення. Тому метою даного курсу є і духовне збагачення студентів, шляхом засвоєння і розуміння глибинних філософських проблем.

1.3. Завдання дисципліни:

- формування у студентів знання про особливості філософського мислення та його історичну природу;
- ознайомлення студентів з головними філософськими проблемами, поняттями, концепціями і підходами, що лежать в основі розвитку предмету філософії;
- ознайомитися з найважливішими філософськими поняттями і категоріями;
- прояснити сутність різних історичних способів філософування, тобто розкрити історичні підходи до розуміння філософії;
- виявити вузлові пункти зв'язку світогляду людини і філософського типу мислення й наголосити на їх історичній природі;
- виховувати культуру філософського мислення та формувати засади теоретичного мислення.
- формування навиків критичного раціонального мислення та відповідальної інтелектуальної культури;
- формувати вміння аргументовано висловлювати власні думки і толерантно сприймати інші.

1.4. Мова викладання: українська

1.5. Обсяг навчальної дисципліни та його розподіл за видами навчальних занять:

- загальний обсяг становить 135 годин / 4,5 кредити, в т.ч.:
- денна форма навчання: лекції – 26 годин, практичні (семінарські) – 14 годин, самостійна робота студентів – 95 години;
- заочна форма навчання: лекції – 4 години, самостійна робота студентів – 111 годин.

II ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Тема	Зміст програмних результатів навчання
1	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний визначити та описати поняття світогляду та його структуру, класифікувати та розкривати зміст типів світоглядів, • студент здатний розкрити періодизацію історії філософії від античності до сьогодення, та її роль в системі наук; • студент здатний визначити та описати філософію як науку в системі культури а також взаємозв'язок філософія і політики. <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний брати участь у колективному обговоренні питання пов'язаного з філософією як навчальною дисципліною, колом її проблем і роль у суспільстві. • студент здатний дискутувати з приводу предмету і методу філософії а також специфіки філософського знання.
2	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний визначити та описати джерела філософії: від міфу до логосу, особливості античної філософії її космоцентризм, проблема буття як центральну проблема давньогрецької філософії. • студент здатний розкрити питання про мілетська школу, про буття як одна з "стихий", про піфагорійців, вчення про буття елєатов, діалектичні і метафізичні погляди на природу буття у Геракліт, та Парменіда, Атомізм Демокріта., • студент здатний продемонструвати знання про проблеми теорії пізнання в античній філософії, співвідношення чуттєвого і логічного в процесі пізнання, про душу і пізнання в діалогах Платона, про філософію Аристотеля. <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний пояснити сутність критики вчення Платона про ідеї у Аристотеля, • студент здатний дискутувати з приводу етичних проблем в античній філософії, а також соціально-політичні ідеї древніх греків. <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний відтворити основні проблеми теорії пізнання і проблеми моралі в античній філософії.
3	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний визначити та описати середньовічну філософію як синтез християнства й античної філософії, що таке Патристика, вчення Аврелія Августина і його культурно-історичне значення. філософію зрілого середньовіччя, особливості схоластичної філософії; • студент здатний продемонструвати знання про проблему універсалій - номіналізм і реалізм: пізнавальний і світоглядний змісти їхньої боротьби, метафізика Томи Аквінського, проблеми співвідношення віри і розуму, релігії і філософії в середньовічній філософії, погляди мисливців середньовіччя на людину, її місце у світі та проблеми свободи волі і свободи вибору у житті; • студент здатний продемонструвати знання про гуманізм філософії Відродження, культ людини – творця, мистецтво і філософію, пантеїзм як специфічна рису натурфілософії Відродження, проблеми діалектики в філософії Миколи Кузанського, Дж. Бруно і становлення нової картини світу в роботах Коперніка і Галілея, етику і вчення про державу Ніколо Макіавеллі; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний дискутувати з приводу проблеми універсалій - номіналізму і реалізму: пізнавального і світоглядного змісту їхньої боротьби, метафізики Томи Аквінського, проблеми співвідношення віри і розуму, релігії і філософії в середньовічній філософії.
4	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати знання про соціально-економічні, культурні і науково-світоглядні передумови формування філософії Нового часу, про наука як феномен європейської культури, поняття суб'єкта й об'єкта, новоевропейський зміст поняття природи, проблему методу наукового пізнання у філософії Нового часу, емпірико-індуктивний метод Ф.Бекону, "примари" свідомості, що ускладнюють можливість наукового пізнання;

	<ul style="list-style-type: none"> студент здатний визначити та описати раціонально-дедуктивний метод Р.Декарта, методологічний сумнів "я" як безсумнівний початок, доказ існування Бога, доказ існування зовнішнього світу, проблему субстанції у філософії Нового часу, метафізику Р.Декарта, пантеїзм Спінози, монадологію Ляйбница, погляди філософів Нового часу на людину, суспільство та їх взаємовідносини; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> студент здатний пояснити в чому сутність проблеми методу наукового пізнання у філософії Нового часу а також емпірико-індуктивного методу Френсіса Бекона та "примар" свідомості, що ускладнюють можливість наукового пізнання.
5	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> студент здатний продемонструвати знання про І. Канта як засновника німецького ідеалізму, два періоди у філософії Канта, гносеологію як центральна проблема його філософії, критику «чистого розуму», простір і час як апіорні форми чуттєвості, світ «речей у собі» і світ феноменів, категорії як апіорні форми розсудку, антиномії розуму, критика практичного розуму, «категоричний імператив»; студент здатний визначити та описати що таке об'єктивний ідеалізм Гегеля і Абсолютна ідея, принцип тотожності буття і мислення, єдність діалектики, логіки і теорії пізнання, закони і категорії діалектики, систему і метод Гегеля, а також Гегелівське розуміння культурного розвитку: поняття об'єктивного духу, мораль, право, цивільне суспільство та питання про державу в роботах Г.В.Ф. Гегеля; студент здатний визначити та описати що таке антропологічний матеріалізм Л.Фейербаха., а також погляди Фейербаха на релігію і мораль. <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> студент здатний дискутувати з приводу проблеми законів і категорій діалектики Гегеля, а також протиріч в системі і методі Гегеля. <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> студент здатний сформулювати закони і основні категорії діалектики, а також сутність «категоричного імперативу»
6	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> студент здатний визначити та описати в чому єдність джерел російської й української філософії, джерела давньоруської філософії, вплив Іоанна Дамаскіна на формування філософії древньої Русі, що значить філософія як щира релігія, практично-моральну орієнтацію давньоруської філософії, особливості української філософії, а також перевагу екзистенційної проблематики; студент здатний продемонструвати знання про ідеї гуманізму в Україні XVI - XVII ст., Києво-Могилянську академію і філософські ідеї XVIII - XIX ст., просвітництво та ідеї моральної філософії, природничонаукові погляди, класичний період української філософії, філософію Г.С. Сковороди і його "три світи", дві натури, пантеїзм, вчення про людину і його щастя, етичні ідеї, вчення про «споріднену працю»; студент здатний продемонструвати знання про соціально-політичні погляди діячів Кирило-Мефодіївського товариства (Шевченко, Куліша, Костомарова), кардіоцентричний неоплатонізм П. Юркевича як одне із джерел екзистенціалізму, соціал-демократичні (И.Франко) і ліберально-демократичні (М.Драгоманов) тенденції в поглядах на суспільний розвиток; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> студент здатний пояснити в чому сутність практично-моральна орієнтація давньоруської філософії і особливість української філософії в цілому.
7	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> студент здатний пояснити зміст і як вплинули соціально-історичні, природничо-наукові і теоретичні передумови виникнення марксизму, як відбувалось формування філософських поглядів К.Маркса; студент здатний продемонструвати знання про «Економічно-філософські рукописи 1844 року» і їхні основні ідеї, ідею універсальної людини, проблему відчуження, філософський аналіз ідеї комунізму, марксистське поняття суспільства й антропогенезу людини, поняття соціально-економічної формації, зміст матеріалістичного розуміння історії, категорії суспільного буття і суспільної свідомості, суспільні відносини і їхні види, історичну закономірність і свідому діяльність людей, проблема поневолення і волі людини; студент здатний продемонструвати знання про те як відбувалась розробка концепції матеріалістичної діалектики і ставлення до гегелівської діалектики, розробка Ф.Енгельсом проблем діалектики природи, про онтологію і гносеологію в філософії марксизму, вчення про істину.
8	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> студент здатний продемонструвати знання про становлення і розвиток некласичної

	<p>філософії, соціальні і наукові передумови виникнення філософії життя, ірраціональний волюнтаризм Артура Шопенгауера як філософське джерело філософії життя, про Фрідріха Ніцше як засновник філософії життя, новий філософський стиль і мова, проблему життя, несубстанціальність і мінливість життя, проблема людини у Ф.Ніцше, діонісійське й аполонівське начало;</p> <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний пояснити зміст твору «Воля до влади», а також суть критика християнських цінностей, що таке Надлюдина як носій нової моралі, в чому сутність імморалізму, ірраціоналізму теорії пізнання «філософії життя».
9	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати знання про проблему співвідношення біологічного і соціального в людині, структуру свідомості і біологічне трактування особистості, несвідоме і способи його виявлення (тлумачення сновидінь, помилки мови, описки, автоматичні дії і т.д.), поняття «лібідо» у З.Фрейда і його значення, трансформацію потягів: регресія, витіснення, сублімація, значення процесу сублімації для розвитку людини; • студент здатний пояснити зміст і роль соціальних норм і заборон у духовному житті людини, зміст і сутність «едипового комплексу» і його значення для розуміння психіки, проблема провини і відповідальності особистості, інстинкт самозбереження і страх смерті, взаємозв'язок раціонального й ірраціонального в психоаналізі; • студент здатний продемонструвати знання про неофрейдизм, тенденції його розвитку в ХХ столітті, поняття архетипів колективного несвідомого у вченні К.Юнга, концепція «любові» Е. Фрома; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний пояснити в чому сутність ролі соціальних норм і заборон у духовному житті людини; <p><i>у психомоторній сфері:</i> студент здатний сформулювати і відтворити на якомусь прикладі як відбувається трансформація потягів: регресії, витіснення, сублімації.</p>
10	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати розуміння соціально-історичних коренів й умов виникнення екзистенціалізму, ідейних джерел екзистенціалізму: філософії С.Кьєркегора, філософії життя, феноменології Е.Гуссерля, основних течій і представників філософії екзистенціалізму; • студент здатний продемонструвати знання про розуміння екзистенціалістами завдань і мети філософії, категорії «буття, відмінності буття речей від буття «Я», пізнання людського існування як шлях до пізнання буття, феноменологічний опис станів свідомості, абсолютизація емоції страху, екзистенційне уявлення щодо людського існування; • студент здатний описати вчення М.Хайдегера про «Буття у світі» і «буття як забігання вперед», справжнє і несправжнє людське існування, проблему волі в екзистенціалізмі, крайній індивідуалізм екзистенціалізму; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний дискутувати з приводу крайнього індивідуалізму екзистенціалізму, та його впливу на культуру і мистецтво.
11	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний визначити та описати в чому сутність російської релігійної філософії ХІХ-ХХ ст., філософських і соціально-політичних поглядів слов'янофілів і західників; • студент здатний продемонструвати знання про В.С. Соловйова і його вплив на розвиток російської релігійної філософії, концепцію позитивної вседності, про людину як сполучну ланку між божественним і природним світом, про релігійно-оновленську тенденцію в російській ідеалістичній філософії початку ХХ століття, філософські погляди Н.А.Бердяєва, проблеми буття, пізнання і волі, людини та її творчості. <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний сформулювати основні принципи теорії богошукання як спроби створення "нової релігійної свідомості».
12	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати знання про основні напрямки сучасної релігійної філософії, «класичне» і «некласичне» в релігійній філософії ХХ століття, неотомізм як офіційну філософську доктрину Ватикану, ідею гармонії розуму і віри, співвідношення науки, філософії і релігії в неотомізмі, креаціонізм і спробу доказу буття Бога, теорію пізнання неотомізму, проблему людини в релігійній філософії; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний пояснити зміст еволюціонізму Тейяра де Шардена; <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний дискутувати з приводу проблеми доказу буття Бога і проблеми людини в релігійній філософії

13	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> студент здатний продемонструвати знання про О. Конта як засновника позитивної філософії, історико-філософські і природничонаукові передумови виникнення філософії неопозитивізму, антифілософську та методологічну програму позитивізму, про основні етапи еволюції неопозитивізму, принципи неопозитивізму: верифікація, конвенціоналізм, фальсифікація, когеренція, теорія наукових революцій Т. Куна; студент здатний продемонструвати знання про прагматизм як «національну американську філософію»: представників, концепції і проблеми, «прагматична максима» Ч. Пірса, критику традиційного поняття істини Дж. Дьюї; студент здатний пояснити зміст феноменології Е. Гусерля: принципи та ідеї; студент здатний показати знання про філософську герменевтику: загальні особливості та характерні риси, герменевтика буття Хайдеггера та поняття герменевтичного кола Гадамера, про герменевтику свідомості та герменевтику буття і їх принципові відмінності; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> студент здатний пояснити в чому сутність проблеми основних принципів неопозитивізму: верифікація, конвенціоналізм, фальсифікація, когеренція, студент здатний пояснити в чому сутність проблеми герменевтики свідомості та герменевтики буття і їх принципових відмінностей; <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> студент здатний сформулювати принципи неопозитивізму: верифікація, конвенціоналізм, фальсифікація, когеренція; студент здатний сформулювати основні принципи прагматизму.
14	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> студент здатний продемонструвати знання про французьку філософію ХХ століття та її розвиток від структуралізму до постмодерна: історію, ідеї, представники, про Ж. Ліотара та його твір «Стан постмодерна», про постмодерн як стан культури та засіб філософського мислення; студент здатний визначити та описати в чому сутність стилістичних альтернатив історичної свідомості: дискусія про модерн і постмодерн (Ліотар, Хабермас, Дерріда), постмодерністських маргіналізацій культури в проявах апології і критики, глобальні проблеми ХХ століття і головні суспільно-політичні процеси, проблеми «ціни» прогресу, змісту історії, про майбутнє як приречення і прогнозування; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> студент здатний дискутувати з приводу проблеми постмодерністських маргіналізацій культури в проявах апології і критики, головних суспільно-політичних процесах, проблеми «ціни» прогресу, змісту історії, про майбутнє як приречення і прогнозування; <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> студент здатний сформулювати основні положення філософської концепції постмодерну.

III ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Розподіл обсягу дисципліни за видами навчальних занять та темами

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна / заочна форма)				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
Змістовий модуль 1 Класична філософія						
1.	Філософія, коло її проблем та роль у суспільстві		2	2		6
2.	Давньогрецька філософія		2	2		6
3.	Філософія Середньовіччя та Відродження.		2	1		8
4.	Філософія Нового часу		2	1		6
5.	Німецька класична філософія		2	1		6
6.	Філософська думка в Україні		2	1		7
Змістовий модуль 2 Некласична філософія						
7.	Філософія марксизму		2	1		6
8.	Філософія життя		2	1		6

9.	Філософія психоаналізу		2	1		6
10.	Філософія екзистенціалізму		2	1		6
11.	Російська релігійна філософія ХІХ - ХХ ст..					10
12.	Релігійна філософія в ХХ столітті		2			10
13.	Проблеми пізнання у філософії ХХ століття		2	1		6
14.	Філософія постмодерна		2	1		6
Усього годин		135	26	14		95

Л – лекції, П (С) – практичні (семінарські) заняття, Лаб – лабораторні заняття, СРС – самостійна робота студентів.

3.2. Тематика семінарських занять

№ з/п	Тема заняття
1.	Філософія, коло її проблем та роль у суспільстві.
2.	Давньогрецька філософія. Філософія Середньовіччя та Відродження.
3.	Філософія Нового часу. Німецька класична філософія
4.	Німецька класична філософія. Філософська думка в Україні. Модульний контроль №1
5.	Філософія марксизму. Філософія життя.
6.	Філософія психоаналізу. Філософія екзистенціалізму
7.	Проблеми пізнання у філософії ХХ століття. Філософія постмодерна. . Модульний контроль №2

3.3. Перелік індивідуальних завдань

Головною ціллю індивідуальних завдань є контроль самостійної роботи студентів. Цей контроль здійснюється завдяки написанню студентами доповідей, рефератів тощо.

Теми з курсу філософії, які пропонуються до самостійного вивчення студентами усіх спеціальностей очного навчання.

Тема Філософія епохи відродження

Головні проблеми теми:

1. Гуманізм філософії доби Відродження.
2. Культ людини-творця в філософії Відродження.
3. Мистецтво та філософія, їх взаємозв'язок в філософії.
4. Проблеми діалектики в філософії Миколи Кузанського.
5. Поняття світогляду та його особливості в філософії доби Відродження.
6. Місце та роль політики в працях філософів доби Відродження.
7. Вчення М. Макіавеллі про етику та державу.
8. Зародження ідей утопічного соціалізму в епоху Відродження.

Тема Російська релігійна філософія кінця ХІХ – поч. ХХ ст.

Головні проблеми теми

- 1 Філософські та соціально - політичні концепції слов'янофілів і західників.
- 2 Концепція позитивної „всеєдності”. Людина як сполучне кільце між божественним і природним світом.
- 3 Учення В.Соловйова про боголюдство як джерело відродження світу.
- 4 Філософські погляди М.О.Бердяєва. Проблеми буття, пізнання і свободи.
- 5 Ідеї космизма в російській філософії (М.Ф.Федоров, В.І.Вернадський).

Тема Релігійна філософія в ХХ ст.

1. Головні напрями сучасної релігійної філософії.
2. “Класичні” та “Неокласичні” течії в релігійної філософії ХХ ст.

3. Неотомізм – офіційна сучасна філософська доктрина Ватикану.
4. Концепція гармонії віри та розуму.
5. Співвідношення філософії та релігії в неотомізмі.
6. Креаціонізм та спонукання доказів буття богу.
7. Проблема людини в релігійній філософії.
8. Етична проблематика релігійної філософії.

Теми рефератів з філософії.

1. Основне питання філософії. Принципи класифікації філософських напрямків.
2. Антична філософія як виток сучасної європейської цивілізації.
3. Етичні проблеми в античній філософії.
4. Змоги вирішення питання-людина та світ-в античній та середньовічній філософії. Порівняльний аналіз.
5. Пантеїзм . як специфічна риса філософії Відродження
6. Бородаба сенсуалізму та раціоналізму у філософії Нового часу.
7. Філософські погляди Т. Гобса та Д. Лока на природу та походження держави.
8. Суб'єктивний ідеалізм Фіхте.
9. Принцип тотожності духу та природи у філософії Шелінга.
10. Антропологічний матеріалізм Л. Фейєрбаха.
11. "Абсолютна міфологія" А .Ф.Лосєва.
12. Філософські ідеї у російській літературі ХІХ століття. Філософія людини Ф.М.Достоевського.
13. Соціально –демократичні (І.Франко) та ліберально –демократичні (М.Драгоманов) тенденції у поглядах на суспільний розвиток.
14. Марксистське трактування суспільства та антропосоціогенезу людини. Зміст матеріалістичного розуміння історії.
15. Соціальні та наукові передумови філософії життя . Ірраціональний волюнтаризм А.Шопенгауера.
16. Вплив філософії життя на некласичну філософію.
17. Неофрейдизм .Тенденції його розвитку у ХХ столітті.
18. Вплив екзистенціалізму на культуру та мистецтво сьогодення.
19. Теорія наукових революцій Т.Куна.
20. Сучасна релігійно-філософська доктрина протестантизму.
21. Еволюціонізм Тейяра де Шардена.
22. Суспільство та природа, історичні типи їх взаємодії.
23. Суспільство як система. Філософські підґрунття теоретичної моделі суспільства: матеріалізм, ідеалізм, натуралізм.
24. Соціальна структура сучасного суспільства.
25. Політична система суспільства та її структура. Держава-ядро політичної системи суспільства.
27. "Людський вимір" суспільства.
28. Основні форми суспільної свідомості ,їх взаємозв'язок та значення у суспільному житті.
29. Ідея прогресу в історії філософської думки.
30. Постмодерністська маргіналізація культури: апологія та критика.

IV КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

4.1. Перелік обов'язкових контрольних точок для оцінювання знань студентів денної форми навчання

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Max балів	Характеристика критеріїв досягнення результатів навчання для отримання максимальної кількості балів
1	Контроль поточної роботи на семінарських заняттях	35	Студент здатний продемонструвати критичне осмислення лекційного та позалекційного матеріалу, виступати з доповідями з визначених питань, брати кваліфіковану участь у дискусії з наведенням аргументації.
2	Тестове семінарське завдання №1	5	Семінарська контрольна робота № 1 в формі тестування включає питання, що були розглянуті на 1-6 семінарських заняттях з курсу філософії, що дозволяє студентам зорієнтуватися – що таке філософія, коло її проблем та її роль в житті суспільства, початок філософського мислення, класична та некласична філософія .
3	Тестове семінарське завдання №2	5	Семінарська контрольна робота №2 відбувається в формі тестування включає питання з другого модулю курсу філософії, та охоплює теми, що були розглянуті на семінарських заняттях 7-14 даного розділу.
4	Написання реферату	5	Студент здатний продемонструвати достатній рівень опанування основних положень з обраної тематики, демонструвати знання відповідної літератури, вміння аналізувати матеріал, робити узагальнення та самостійні висновки.
5	Модульна контрольна робота №1	25	Студент продемонстрував достатній рівень знань з тем першого модулю, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни.
6	Модульна контрольна робота №2	25	Студент продемонстрував достатній рівень знань з тем другого модулю, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни.
Поточний контроль		100	-
Підсумковий контроль		100	Студент продемонстрував достатній рівень знань з тем першого та другого модулю курсу, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни.
Всього		100	-

4.1. Перелік обов'язкових контрольних точок для оцінювання знань студентів заочної форми навчання

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Max балів	Характеристика критеріїв досягнення результатів навчання для отримання максимальної кількості балів
1	Тестова контрольна робота, яка виконується студентом індивідуально в системі Moodle	40	Студент виконав тестові завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
2	Письмовий екзамен	60	Студент продемонстрував достатній рівень знань з тем першого та другого модулю курсу, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни.
Всього		100	-

4.2. Критерії оцінювання сформованості програмних результатів навчання під час підсумкового контролю

Синтезований опис компетентностей	Типові недоліки, які зменшують рівень досягнення програмного результату навчання
<p>Когнітивні:</p> <ul style="list-style-type: none"> студент здатний продемонструвати знання і розуміння особливостей філософського мислення та його історичну природу; студент здатний продемонструвати знання і розуміння головних філософських проблем, понять, концепцій і підходів, що лежать в основі розвитку предмету філософі; студент здатний продемонструвати знання і розуміння найважливіших філософськими понять і категорій. 	<p>75-89% - студент припускається несуттєвих помилок у описі змісту знань і розуміння особливостей філософського мислення та його історичну природу, припускається несуттєвих помилок при демонстрації знань і розуміння головних філософських проблем, понять, концепцій і підходів, що лежать в основі розвитку предмету філософі, припускається несуттєвих помилок при визначенні найважливіших філософських понять і категорій.</p>
	<p>60-74% - студент припускається суттєвих помилок у описі змісту знань і розуміння особливостей філософського мислення та його історичну природу, припускається суттєвих помилок при демонстрації знань і розуміння головних філософських проблем, понять, концепцій і підходів, що лежать в основі розвитку предмету філософі, припускається суттєвих помилок при визначенні найважливіших філософських понять і категорій.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> менше 60% - студент не може обґрунтувати свою позицію стосовно змісту знання і розуміння особливостей філософського мислення та його історичної природи, не може самостійно визначити і пояснити розуміння головних філософських проблем, понять, концепцій і підходів, що лежать в основі розвитку предмету філософі, дає невірне визначення найважливіших філософськими понять і категорій.
<p>Афективні:</p> <ul style="list-style-type: none"> студент здатний критично осмислювати матеріал; аргументувати власну позицію оцінити аргументованість вимог та дискутувати у професійному середовищі; 	<p>75-89% - студент припускається певних логічних помилок в аргументації власної позиції в дискусіях на заняттях та під час захисту індивідуальних завдань, відчуває певні складності у поясненні нефахівцю окремих аспектів професійної проблематики</p>
	<p>60-74% - студент припускається істотних логічних помилок в аргументації власної позиції, слабо виявляє ініціативу до участі у дискусіях та індивідуальних консультаціях за наявності складності у виконанні індивідуальних завдань; відчуває істотні</p>

Синтезований опис компетентностей	Типові недоліки, які зменшують рівень досягнення програмного результату навчання
<ul style="list-style-type: none"> студент здатний співпрацювати із іншими студентами та викладачем; ініціювати і брати участь у дискусії, розділяти цінності колективної та наукової етики 	<p>складності при поясненні фахівцю або нефахівцю окремих аспектів професійної проблематики</p> <p>менше 60% - студент не здатний продемонструвати володіння логікою та аргументацією у виступах, не виявляє ініціативи до участі у дискусії, не здатний пояснити нефахівцю суть відповідних проблем професійної діяльності; виявляє зневагу до етики навчального процесу.</p>

V ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Характеристика змісту засобів оцінювання
1.	Контроль поточної роботи на семінарських заняттях	<ul style="list-style-type: none"> фронтальне опитування за термінологічним матеріалом та за питаннями до семінарського заняття; оцінювання активності участі у дискусіях
2.	Індивідуальні завдання	<ul style="list-style-type: none"> письмовий звіт або реферат про виконання індивідуального завдання; оцінювання самостійності та якості виконання завдання в ході звіту-захисту та співбесіди
3.	Модульні контрольні роботи	<ul style="list-style-type: none"> стандартизовані тести; питання до модульної контрольної роботи
Підсумковий контроль		<ul style="list-style-type: none"> питання до екзамену

VI РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

6.1. Основна література

1. Введение в философию. - М., 2002.
2. Мир философии: Книга для чтения. В 2-х ч. - М.,1990.
3. Философия: Учебное пособие для вузов. - К.,1994.
4. Философский словарь.- М.,1991.
5. История философии: Учебник для вузов. – Ростов - н/Д: Феникс, 2001.
6. Невлева И.М. Философия: Учеб. пособие. – М.: изд. РДЛ, 2002.
7. Скирбекк Г. Гилье История философии: Учеб. пособие для студентов высших учебных заведений /Пер. с англ. В.И. Кузнецова – изд. центр ВЛАДОС,2001.
8. Андрищенко В., Михальченко М. Соціальна філософія. – К. – 1999.

6.2 Методичне забезпечення

1. История и современное положение православной церкви в Украине. - В.В. Дементьева, Краматорск : ДГМА, 2006. – 48 с.
2. Лузан, А. А. Философия : учебное пособие по подготовке к семинарским занятиям (для студентов всех специальностей и всех форм обучения) / А. А. Лузан, А. В. Бородай. – Краматорск : ДГМА, 2012. – 96 с.
3. Лузан, А. О. Вступ до філософії : навч. посіб. / А. О. Лузан. – Краматорськ : ДДМА, 2012. – 136 с.
4. Лузан А.А. Введение в философию: учебно-методический комплекс. / А. А. Лузан, В. В. Дементьева, А. В. Бородай. – Краматорск: ДГМА, 2014. – 310 с.
5. Розвиток філософської думки в Україні. - В.В. Дубінін, Краматорськ : ДГМА, 2006.- 208 с.

6.3 Додаткова література

1. Каган М.С. Философия как мировоззрение // Вопросы философии.-1997.-№9.-С.36-46.
2. Перминов В.Я. Философия как метод // Вестник МГУ.-1997.-№5.-С.3-25
3. Иорданский В.В. О едином ядре древних цивилизаций //Вопросы философии.-2001.-№12.-С.11-19
4. Балкина В.И. Космологическое учение Гераклита Эфесского //Вестник МГУ.-1998.- №4 - С.42-55
5. Шуков В.А. Апология свободомыслия Сократа // Вопросы философии.-
6. 2001.-№12 - С.140-152
7. Чанышев А.А. «Град земной» в эсхатологической перспективе // Вопросы философии.-1999.-№1.-С.124-136
8. Нестик Т.А. Тема внутреннего слова у Августина: мышление и время //Вопросы философии.-1998- №10 - с.112-126
9. Розеншток-Хюсси О. Прощание с Декартом //Вопросы философии 1997.№12- с.139-151
10. Грюнбаум Р. Новая критика теологических интерпретаций физической космологии (Лейбниц и др.) //Вопросы философии 2002.- №4 - с.67-88
11. Чернов Г.А., И. Кант. Критика чистого разума //Вопросы философии.-2000.- №2 - с.184-189
12. Тиме Г. Пессимизм духа и оптимизм абсолюта (Гегель) //Вопросы философии.-2000. - №7 - с.91-104
13. Философия: Учебник /Под ред. проф. В.Н. Лавриненко. - М.: Юрист, 2002.- с.127-135
14. Ойзерман Т.И. Материалистическое понимание истории: плюсы и минусы // Вопросы философии -2001.- №2.- с.3-33
15. Громов М.А. Кардиогносия П. Юркевича и традиции отечественной философии // философская и социологическая мысль.-1996.-№3 - с.16-29,-№4.- с.21-32
16. Пич Р. Критическое рассмотрение Юркевичем философии Канта // Вопросы философии.-2002.-№7 - с. 107-115
17. Геворкян А.Р. Ницше и метафизический пессимизм //Вопросы философии.-2001.-№8.- с.157-166
18. Субири Х. Пять лекций о философии// Вопросы философии.-2002.- №5.- с.156-178
19. Грюнбоиз М. Сто лет психоанализа: итоги и перспектива // Вопросы философии.- 1997. №7.- с.85-99
20. Лекторский В.А. О некоторых философских уроках З.Фрейда // Вопросы философии.- 2000.-№10.- с.4-9
21. Дворкин Ю.А. «Ты и оно»// Вопросы философии.- 2002. - №4. - с.141-158
22. Мильдон К. Еще раз об экзистенциальной философии //Вопросы философии.-2002. - №3. - с.32-42
23. Пианк М. Позитивизм и реальный внешний мир // Вопросы философии.-1998.-№3.-с.120-133
24. Качоха Р.П. Поппер: альтернатива обществу будущего //Вопросы философии.-2002.- №6.- с.48-59
25. Баженов Л.Б. Размышления при чтении Поппера //Вопросы философии.-2002.- 4.-с.159-170.

6.1. Web-ресурсы

1. www.dgma.donetsk.ua
2. www.ru.wikipedia.org